

UTE I KULDEN: Bjørn Iversen foreslo å grave ut den berømte tungtvannskjelleren på Rjukan. Han er skuffet over at han ikke lenger får bidra med sin kunnskap.

FOTO: KJELL AULIE

Føler seg ekskludert

Lokalhistoriker
Bjørn Iversen føler seg utfrysnet og ekskludert fra alt som har med verdens mest berømte kjeller å gjøre.

TINN

Det var i 2014 Iversen foreslo å grave ut tungtvannskjelleren på Vemork i Rjukan.

– I dag blir jeg møtt med en kald skulder og har behov for å ta et oppgjør med den splitt- og hersk-teknikken som

er brukt mot meg, sier Iversen.

Har stor støtte

Ifølge 44-åringen har Norsk Industriarbeidermuseum (NIA) og kulturminneavdelingen i fylket ikke villet innrømme at det var han som lokalhistoriker som foreslo å grave ut tungtvannskjelleren på Vemork i Rjukan. I Tinn-samfunnet har Iversen støtte fra mange, blant andre historieformidler Tor Nicolaysen. I et leserinnlegg i flere medier har Nicolaysen skrevet at «den skal æres den som æres bør».

Vanvittig idé

– Her på Rjukan er det allment kjent at lokalhistoriker og Vemork-entusiast Bjørn Iversen

var den som tok til orde for den vanvittige ideen om å grave ut deler av kjelleretasjen i hydrogenfabrikken på Vemork, skriver Nicolaysen blant annet.

Også på sosiale medier opplever Iversen stor støtte. Mange stiller spørsmål ved hvor det har blitt av Bjørn Iversen oppe i all skrivingen om tungtvannskjelleren. Det vises blant annet til at 44-åringen har fått både Tinn kommunes kulturpris og Lions hederspris for sitt arbeid. På Facebook skriver blant andre Gunnar Lind: Tusen takk Bjørn Iversen for at dette blir en realitet. Og fra Tormod Christiansen: Synd at man ikke inkluderte Bjørn Iversen mer i opplegget rundt tungtvannskjelleren siden han sitter inne med omfat-

tende kunnskap om fabrikkene.

Blir berømmet

Fagdirektør Trond Taugbøl hos Riksantikvaren har i brev form berømmet Iversens bidrag og engasjement for Rjukans industrihistorie. Lokalhistorien rundt Hydro og Vemork har vært mye av Bjørn Iversens liv siden han var guttunge. At han nå er satt på utsiden er tungt å fordøye og vanskelig å snakke om. En såkalt mini-elektrolyser er også en del av konflikt mellom Iversen og NIA. Bjørn Iversen var lovet en slik elektrolyser av nå avdøde overingeniør i Hydro, Per Pynten. Denne har museet ikke villet gi fra seg. Pyntens kone har bekreftet Iversens framstilling i brev form.

Kultursjefen tro til

Iversen viser også til en episode da tidligere klima- og miljøminister Vidar Helgesen besøkte Vemork for å bli orientert om utgravingsplanene. Ingen i delegasjonen fra NIA eller fylkeskommunen nevnte Iversens initiativ med ett ord. Men Helgesen hadde hørt om initiativet og stilte spørsmål ved om forslaget ikke kom fra en lokal historiker.

– Da måtte kultursjefen i Tinn bryte inn og bekrefte det Helgesen hadde hørt. Jeg var ikke der, men har forstått at det var en pinlig seanse, sier Iversen.

► **Kjell Aulie**

– Ikke noe å beklage seg over

NIA-direktør Runar Lia synes ikke Bjørn Iversen har noe å beklage seg over.

TINN

Han opplyser at Iversen ble invitert med på det meste i startfasen av prosjektet, men at hans videre deltagelse ikke var forenlig med det arbeidet industriarbeidermuseet og fylkeskommunen planla.

– Det kan godt være forslaget

om utgraving kom fra Iversen. Joachim Rønneberg henstilte til oss å fortelle historien der det skjedde, sier Lia, som ikke ønsker å gå i nærmere polemikk med Iversen.

Line Grindkåsa, teamleder ved Kulturarv i fylkeskommunen, har ingen kommentar til en eventuell konflikt med Bjørn Iversen.

– Alle spørsmål knyttet til det som skjer på museet må rettes til Runar Lia, sier hun.

Heller ikke avtroppende ord-

fører Bjørn Sverre Birkeland ønsker å kaste seg inn i konflikten.

– Jeg fikk være med på det første spadetaket, men deretter var det slutt. Dagen etter ble jeg blankt avvist av arkeologen fra fylkeskommunen. Jeg skal ikke ha noe kontor på Vemork. Dette handler om være litt raus og inkluderende. Frivillige står ikke akkurat i kø for å bidra. NIA bør benytte seg av den kunnskapen som finnes, sier Bjørn Iversen.

► **Kjell Aulie**

FØRSTE SPADETAK: Bjørn Iversen (t.h.) var med på det første spadetaket, men senere er han ikke involvert i prosjektet.

FOTO: KJELL AULIE